

Stor ny kampanje mot tjæresand

Mette Newth: DE NORDAMERIKANSKE AKSJONENE MOT TJÆRESANDRØRLEDNINGEN KEYSTONE XL – VIKTIGE FOR OSS ALLE.

"There comes a time when you need to take a stand. When sending letters and signing petitions isn't enough. When together we must say, "enough is enough — not on our watch".

Slik innledes invitasjonens til aksjonen i Ottawa den 26 september 2011 mot den planlagte enorme rørledningen Keystone XL som skal frakte tjæresandolje fra Canada, tvers gjennom flere amerikanske stater, til raffineriene i Texas. Alle de som nå melder seg til aksjonen ved Parliament Hill i Ottawa er forberedt på sivil ulydighet, og de vet hva det kan innebære.

Fra 20 august til 3 september ble 1253 menn og kvinner arrestert foran Det Hvite Hus i Washington i løpet av den fredelige sitt-ned-kampanjen mot rørledningen. Mange av dem bar Obama-buttons fra presidentvalget 2008. Blant de mange framtrepende arresterte var klimaforskeren James Hansen, som også er en av initiativtakerne til dette som nok er – eller kan bli – en av de viktigste klima- og miljøkampene i USA på flere tiår.

For det slutter ikke med Ottawa. Nye aksjoner er varslet i Washington omkring 7 oktober når Utenriksdepartementets høring legges fram, og når president Obama tar den avgjørende beslutningen om rørledningen om et par måneder, får han neppe fred for demonstrantene. De som nå kjemper for "klodens helse, vår luft, vårt vann, vårt klima og våre barn" i kampanjen som tusenvis av nordamerikanere har sluttet seg til, har ikke tenkt å gi seg. De er mennesker i alle aldre, fra hele USA, de representerer ulike profesjoner og politiske ståsted, og alle sier "nok er nok – ingen rørledning i vår tid".

Den nordamerikanske motstanden mot tjæresandutvinningen i Canada er på ingen måte ny, men den sivil ulydighetskampanjen som ble startet i sommer av 11 svært erfarne amerikanske og kanadiske forskere og miljøaktivister [1] er spesiell på flere måter. Den er svært godt forberedt og langsiktig tenkt, den fordrer personlig mot og beslutsomhet, den har god oppslutning fra et bredt spekter av samfunnsaktører som kirken, urfolk, akademikere, bønder og kunstnere, og den har bred internasjonal støtte.

Noen vil nok helst betrakte den planlagte rørledningen som et "internt, nordamerikansk anliggende", men ledningen skal frakte olje av tjæresand, som er den skitneste måten å pine olje ut av jorda på. At internasjonal oljeindustri så hensynsløst har kastet seg over denne og andre sterkt klima- og miljødeleggende produksjonsmetoder har utløst indignasjon og sterk motstand – også politisk - over hele verden. Kampen mot rørledningen for tjæresandolje blir dermed også et viktig symbol som ses i en større sammenheng, og den kommer i en viktig tid. En tid da nasjonale og internasjonale myndigheter nærmest har gitt opp felleskampen mot irreversible klimaendringer, og mange land synes å ha parkert fornybar energi på et sidespor. Keystone- kampanjen kan nettopp være den inspirasjonen den internasjonale klimakampen trenger; en spydspiss, som dessuten har et svært **velformulert budskap og gjennomtenkt aksjonsplan**.

"Vi vil aksjonere på en verdig måte, vise at i denne saken er vi de konservative, mens det er våre motstandere - de som vil endre sammensetningen av atmosfæren - som er de farlige radikale", heter det bl.a. i invitasjonen til sivil ulydighet utenfor Det Hvite Hus, som ble spredt via uttallige medier i juli. Aksjonistene ble anbefalt å komme pent kledd, og Obama-tilhengere måtte gjerne bruke sine buttons fra

presidentvalget 2008, for å vise fortsatt tro på den unge senatorens sterke klimaløfter som presidentkandidat. *“Vi forstår ikke hva slags blanding av byråkratisk stivsinn og intern handel som har avsporet presidentens forsøk, ” heter det videre, ” men vi husker at han ba sine tilhengere om også etter valget å fortsette å legge press på regjeringen for å gjennomføre endringene han lovet. Vi skal gjøre det vi kan.”*

Kampanjeinvitasjonen er sterk appell til eldregenerasjonen om å engasjere seg, ikke la ungdommene bli eneste kanonføde i kampen. *“Det er på tide at de som hele livet har pøst karbon ut i atmosfæren (også de som ikke får karrierene sine skadet av en arrestasjon) gjør en innsats. Og eldre, veltablerte borgere lot seg engasjere, både til sivil ulydighet og andre aksjonsformer.*

De 11 initiativtakerne tok ingen seire på forskudd i invitasjonen i juli 2011, men de levner heller ingen tvil om hvor uendelig mye som står på spill: *“Å vinne dette slaget redder ikke klimaet. Men et tap betyr en radikal økning av risikoen for at klimaendringene kommer helt ut av kontroll, for at vi må tåle en endeløs framtid av slik flom og tørke som vi har opplevd i år. Og vi kjemper for en politiske framtid, for forutsetningen om at beslutninger skal fattes basert på vitenskap og fornuft, ikke på politiske forbindelser. Man må begynne et sted, og det er her vi velger å begynne.”*

Kampen mot en mega-rørledning for tjæresandolje og dermed kampen for klodens klima, er også en kamp om demokratiske spilleregler. Hvordan blir kommende generasjoners muligheter for å oppnå fornybarsamfunnet og et klima i noenlunde balanse dersom politiske makthavere og oljelobby alltid går arm i arm? Dette er så langt fra en særamerikansk problemstilling. Det er nok å se på det symbiotiske forholdet mellom våre politiske makthavere og hjemlige oljelobby. Også vi setter framtiden for våre unge på spill om vi ikke klarer å mobilisere en folkebevegelse for at vitenskap, fornuft og framtidshensyn skal veie tyngre politisk enn kortsiktig vinning.

Den nordamerikanske kampanjen mot rørledningen støttes av stadig flere tungvektene blant viktige Obamas støttespillere, som Al Gore og Robert Redford. De fleste miljøorganisasjoner i USA har bedt presidenten si nei til rørledningen, det samme har mer enn 617.000 borgere gjort, og nye aksjonsformer forberedes langs den planlagte rørledningsruta. Det skal ikke mye fantasi til for å forestille seg at Obama får en meget, meget tung valgkamp 2012 om han svikter klimaforkjemperne om to måneder. Lettere blir det heller ikke for de boreglade republikanerne. Følg kampanjen på: www.tarsandsaction.org/next-steps

---

[1] De 11 initiativtakerne: Maude Barlow, Wendell Berry, Tom Goldtooth, Danny Glover, James Hansen, Wes Jackson, Naomi Klein, Bill McKibben, George Poitras, David Suzuki og Gus Speth